

Guia docent

240806 - 240806 - Psicosociologia Laboral I

Última modificació: 11/12/2023

Unitat responsable: Escola Politècnica Superior d'Edificació de Barcelona
Unitat que imparteix: 1004 - UB - Universitat de Barcelona.

Titulació: MÀSTER UNIVERSITARI EN SEGURETAT I SALUT EN EL TREBALL: PREVENCIÓ DE RISCOS LABORALS (Pla 2016). (Assignatura obligatòria).

Curs: 2023 **Crèdits ECTS:** 3.0 **Idiomes:** Castellà

PROFESSORAT

Professorat responsable: Ines Dalmau Pons

Altres:

COMPETÈNCIES DE LA TITULACIÓ A LES QUALS CONTRIBUEIX L'ASSIGNATURA

Específiques:

1. Identificar i reconèixer tècniques per la detecció de problemes psicosocials i desenvolupar plans d'intervenció davant organitzacions malaltes, i reconèixer els requisits ergonòmics exigibles a les eines manuals.
2. Obtindre la capacitat de prevenció i detectar problemes psicosocials, adaptar els llocs de treball i coordinar-se amb els serveis mèdics per analitzar aquests casos.
3. Ser capaç d'analitzar els principals problemes de salut relacionats amb l'ocupació.
4. Ser capaç de diferenciar entre accidents de treball, malalties professionals i malalties relacionades amb el treball.
5. Ser capaç de fomentar conductes, hàbits, consums i estils de vida saludables, amb la participació activa dels treballadors com protagonistes de la pròpia salut. Ser capaç de fomentar la cultura preventiva dins l'empresa i la creació d'entorns saludables.

METODOLOGIES DOCENTS

A les sessions teòriques s'exposaran i discutiràn els conceptes bàsics dels diferents temes. Les sessions de treball s'intercalaran entre les sessions teòriques i consistiran preferentment en la resolució i correcció d'exercicis individuals i en grup.

OBJECTIUS D'APRENTATGE DE L'ASSIGNATURA

Que el estudiant assoleixi els coneixements dels factors psicosocials presents a les organitzacions, quins son els mètodes d'avaluació, com identificar la seva incidència a la salut laboral i per últim establir estratègies d'intervenció per la seva millora.

En concret l'alumne haurà de ser capaç de:

- Analitzar el paper de la Psicosociologia aplicada a l'empresa.
- Identificar els factors psicosocials presents en els llocs de treball.
- Analitzar l'estructura de les organitzacions i les diferències individuals.
- Conèixer i diferenciar els mètodes d'avaluació dels factors psicosocials i de càrrega mental.
- Definir i diferenciar el concepte d'estrès. Evaluar les principals causes i conseqüències.
- Conèixer altres patologies psicosocials.
- Identificar i planificar estratègies d'intervenció.

HORES TOTS DE DEDICACIÓ DE L'ESTUDIANTAT

Tipus	Hores	Percentatge
Hores aprenentatge autònom	48,0	64.00
Hores grup gran	27,0	36.00

Dedicació total: 75 h

CONTINGUTS

-INTRODUCCIÓ A LA PSICOSOCIOLOGIA

Descripció:

Definicions i conceptes bàsics. Confort físic, mental i psíquic.

Objectius i aplicacions de la Psicosociologia. La seva relació amb altres ciències.

Estructura de la organització. Característiques de l'empresa, del lloc i individuals.

Activitats vinculades:

Activitat 1 : Fitxa introductòria de l'empresa.

Dedicació: 5h

Grup gran/Teoria: 3h

Aprenentatge autònom: 2h

-FACTORS D'ORÍGEN PSICOSOCIAL

Descripció:

Definició factors psicosocials:

Cronobiologia. Macrotemps i microtemps. Torns i horaris, pauses i descansos. Factors relacionats amb la tasca: contingut del treball, iniciativa, autonomia, control, identitat, ambigüetat i conflicte de rol.

Relacionats amb l'estructura de l'organització: comunicació. Estils de direcció. Treball en equip. Participació.

Activitats vinculades:

Activitat 2: Comparativa de torns i horaris.

Activitat 3: Exemples de conflicte de rol i ambigüetat de rol

Dedicació: 15h

Grup gran/Teoria: 11h

Aprenentatge autònom: 4h

-FACTORS HUMANS

Descripció:

Diferències individuals: edat i gènere. Personalitat. Intel·ligència.

Motivació. Satisfacció/Insatisfacció laboral.

Càrrega mental i processament de la informació

Dedicació: 10h

Grup gran/Teoria: 10h

-CONSEQÜÈNCIES DELS FACTORS PSICOSOCIALS

Descripció:

Conceptes d'estrès. Factors estressants. Conseqüències de l'estrès laboral. Resposta fisiològica de l'estrès. Característiques individuals. Altres patologies psicosocials: Burnout, Mobbing, Satisfacció / insatisfacció laboral.

Activitats vinculades:

Activitat 4: Anàlisi d'un cas d'estrès. Identificació de símptomes.

Dedicació: 15h

Grup gran/Teoria: 10h

Aprenentatge autònom: 5h

-MÈTODES D'AVALUACIÓ

Descripció:

Criteris metodològics d'avaluació: Mètodes directes i indirectes. Dades preexistents. Procés d'avaluació dels factors psicosocials i de les diferències individuals. Observació. Mètodes estandaritzats generals. Avaluació subjectiva. Questionaris i enquestes.

Activitats vinculades:

Activitat 5: Exercici global. Planificació de l'avaluació psicosocial. Comparativa de mètodes d'avaluació.

Dedicació: 15h

Grup gran/Teoria: 13h

Aprenentatge autònom: 2h

-INTERVENCIÓ PSICOSOCIAL

Descripció:

Diagnòstic i control. Prevenció de l'estrès. Estratègies d'intervenció psicosocial. Intervenció individual. Intervenció col·lectiva.

Dedicació: 10h

Grup gran/Teoria: 10h

SISTEMA DE QUALIFICACIÓ

L'assignatura segueix un sistema d'avaluació contínua de la següent manera:

-Resolució de les activitats: 70% de la nota

-Prova d'avaluació final: 30% de la nota

L'avaluació contínua de l'alumne finalitzarà com a molt tard tres dies hàbils abans de la firma d'actes.

NORMES PER A LA REALITZACIÓ DE LES PROVES.

Entrega a través del campus i en format paper a classe els dies indicats.

Enviar el fitxer en format Word o PDF, amb el següent codi:

"cognom-nom_act1PSICO.doc" (sense majúscules ni accents. En cas de membres del grup, separats per comes) i així successivament.

BIBLIOGRAFIA

Bàsica:

- Gil-Monte, Pedro R.. Manual de psicología aplicada al trabajo y a la prevención de los riesgos laborales. Madrid: Pirámide, [2014]. ISBN 9788436831443.
- Llaneda, Javier. Ergonomía y Psicología aplicada. Manual para la formación del especialista. Lex Nova, 2009. ISBN 9788498980431.
- Lara, A.. Algunas orientaciones para evaluar los factores de riesgo psicosocial (edición ampliada 2016). Madrid: INSHT. Documentos divulgativos 2015.,
- Nogareda Cuixart, Clotilde. Psicología del trabajo. Barcelona: Instituto Nacional de Seguridad e Higiene en el Trabajo, 1995. ISBN 8474254191.

Complementària:

- Pérez Bilbao, Jesús. Mobbing, violencia física y acoso sexual : riesgos derivados de las relaciones interpersonales en el trabajo. Madrid: Instituto Nacional de Seguridad e Higiene en el Trabajo, DL 2001. ISBN 8474255805.

RECURSOS

Altres recursos:

Portal de Psicología de la WEB del INSHT

<http://www.insht.es/portal/site/RiesgosPsicosociales/> />

WEB de la Agencia Europea para la Seguridad y Salud en el trabajo

<https://osha.europa.eu/fop/spain/es/publications> />

WEB del Departament d'Empresa i Ocupació. Seguretat i salut laboral

http://empresaocupacio.gencat.cat/ca/treb_ambits_actuacio/treb_seguretat_i_salut_laboral/ />